

STYRKET PÆDAGOGISK LÆREPLAN

Dagtilbudsområdet

Indhold

Indhold	2
Hvem er vi?	3
Læreplansblomsten	5
KVALid	6
Børnesyn.....	7
Dannelse og børneperspektiv.....	8
Leg.....	8
Læring	9
Børnefællesskaber	9
Pædagogisk læringsmiljø, herunder arbejdet med fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljøer	10
Forældresamarbejde	10
Børn i udsatte positioner	11
Sammenhænge, herunder inddragelse af lokalsamfundet.....	11
De seks læreplanstemaer	12
Evalueringskultur	12
Alsidig personlig udvikling.....	14
Social udvikling	15
Kommunikation og sprog	16
Krop, sanser og bevægelse	17
Natur, udeliv og science	19
Kultur, æstetik og fællesskab.....	20

Hvem er vi?

Børnehaven 7-Spring blev bygget i 2021, imens børn og personale havde midlertidige lokaler i SFOén, Stjernehuset på Hjallerup skole. Børnehaven åbnede i de nye lokaler januar 2022 på Østermarken 120. Børnehaven er normeret til 75 børn og ligger midt i Hjallerup by, tæt på Hjallerup Skole. Omdrejningspunktet for den pædagogiske praksis er en tilgang, hvor krop og bevægelse indgår i børnenes dagligdag og aktiviteter.

Læreplanstemaerne er rammesættende for vores pædagogiske arbejde og de 6 temaer indgår naturligt i dagligdagen.

Børnehaven 7-Springs motorikrum giver mulighed for, at personalet kan arbejde med børnenes krop, sanser, bevægelse og fællesskabet mellem børnene, samtidig med, at der

gennem aktiviteterne, er fokus på børnenes sociale udvikling både i mindre og større grupper.

I børnehaven har vi indtænkt anderledes

bevægelsesmuligheder i den fysiske indretning.

Der er hemse oppe under loftet, med adgang gennem net, hvor børn kan krybe og kravle, men samtidig, er der også rum, hvor leg og aktivitet er indtænkt.

Derudover er der i de udendørsarealer taget højde for motorisk udfoldelse, sanseoplevelser og bevægelse. Ved at tage højde for den fysiske indretning i ude- og indendørsarealer, skaber vi de bedste forudsætninger for, at bevægelse bliver en naturlig del af børnenes hverdag.

Vi tilbyder fysiske rammer, der både tilgodeser behovet for vilde, samt stille aktiviteter i både små og store grupper. Vi ønsker at skabe rammer, der er med til at stimulere børns bevægelsesglæde, give børn motoriske udfordringer og udvikle "Kroppens ABC", så børnene i børnehaven kommer til at mestre deres egen motorik. Derved ønsker vi at give børnene de bedste vilkår for at være i bevægelse hele dagen.

Børnehaven er indrettet således, at børnene kan deltage i "det almindelige liv".

Dette betyder, at børnene kan være med til at dække bord, vaske op, bage boller samt snitte agurker. Børnehavens køkken består af udadvendte funktioner, hvor børnene kan deltage. Vi har hver dag børn, som er "dagens hjælper" i hver gruppe. Vi har visualiseret på døren til hver gruppe, hvem der er dagens hjælper. Børnene hjælper med at dække bord og rydde op. En hverdags aktivitet, som børnene stolt påtager sig og er tænkt til at kunne overføres hjem til.

Grupperummene udgør omdrejningspunktet for børnenes liv i institutionen. Her har de deres trygge base og spiser deres mad. Rummene er indrettet, så der er plads til flere former for leg og udfoldelse. Der er væghængte borde i flere af grupperummene, hvilket gør rummene fleksible og de kan indrettes til at have flere funktioner i løbet af dagen og grupperummene har mulighed for at åbne op til gang- og fællesareal.

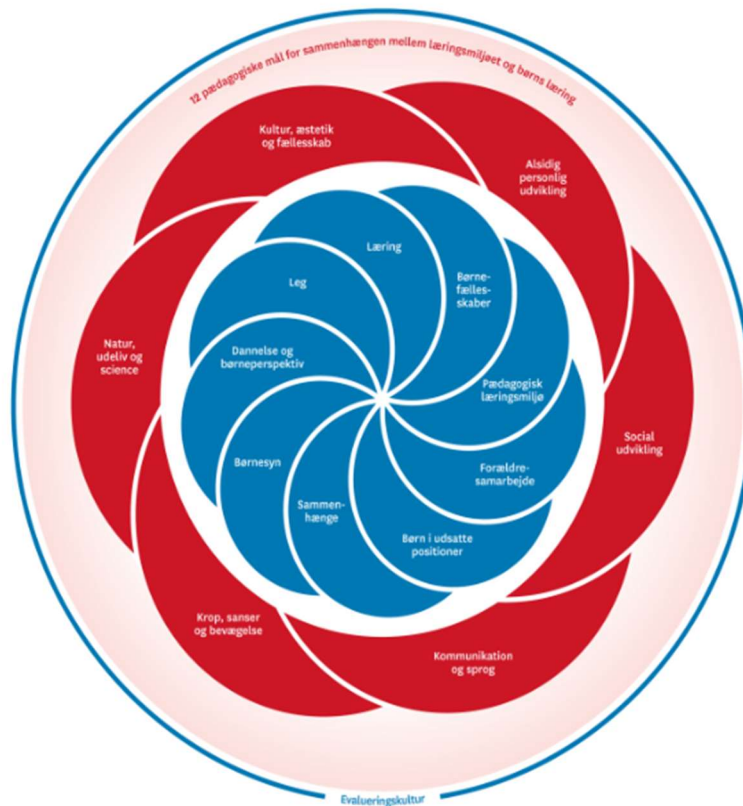
Vi har arbejdet med læreplanen løbende på personalemøder og har brugt "Rammer og indhold", fra Undervisningsministeriet (EMU.dk/dagtilbud), hvor vi sammen har læst aktuelle sider og trukket væsentlige pointer, værdier og retning for vores fælles faglige afsæt. Der er fra gang til gang på personalemøderne skrevet tekst, som er læst og gennemgået af alle i personalegruppen og i de faglige drøftelser, har vi haft blik på nuancerne, hvilket har styrket den fælles faglige retning og kvalitet i den daglige praksis.

Vi har arbejdet med vores læreplan siden september 2021 og skriftligheden er påbegyndt i januar 2022

Vores pædagogiske læreplan er kommet på hjemmesiden juni 2022 efter personalet og bestyrelsen har arbejdet med den. Vi har opdateret vores Pædagogiske læreplan maj/juni 2023.

Læreplansblomsten

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et dynamisk dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde. Seneste opdaterede version af læreplanen lægges på institutionens hjemmeside hvert andet år, men kan rekvireres ved kontakt til Dagtilbudsleder. I løbet af de to år, er læreplanen et arbejdsredskab for dagtilbuddet hvor planen gennemgår løbende evaluering og justering. Det fremgår af den pædagogiske plan, hvordan der hele dagen arbejdes med at etablere inkluderende læringsmiljøer og børnefællesskaber, der med leg, planlagte voksen initierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børn de bedste muligheder for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag, der består af en række centrale elementer der er kendetegnende for den forståelse og tilgang hvormed der arbejder med børns udvikling, dannelse, læring og trivsel. Centralt i dette er Brønderslev Kommunes Børnesyn, hvorfor dette præsenteres indledningsvist.

De pædagogiske læringsmiljøer beskrevet i denne pædagogiske plan er tilrettelagt, så de inddrager hensynet til børns perspektiver og deltagelse, til børnefællesskabet og til den aktuelle børnegrupes sammensætning og forudsætninger.

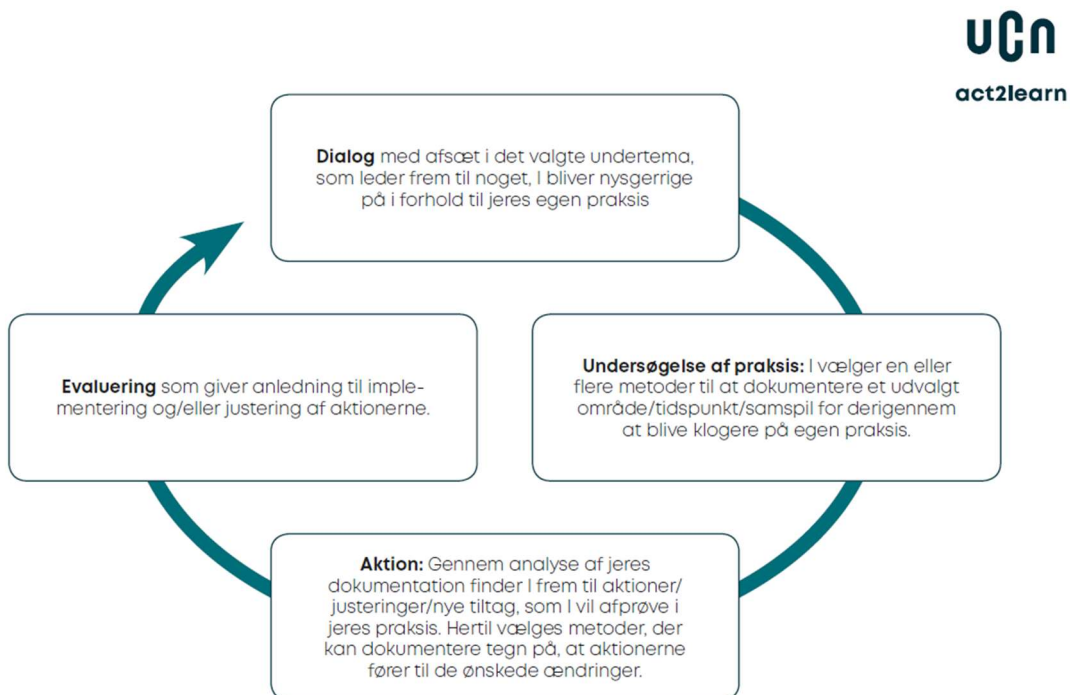
KVALid

KVALid står for Kvalitet i dagtilbud og er et dialogbaseret værktøj til systematisk selvevaluering, der arbejdes med på hele dagtilbudsområdet. Arbejdet har været i gang siden efteråret 2020.

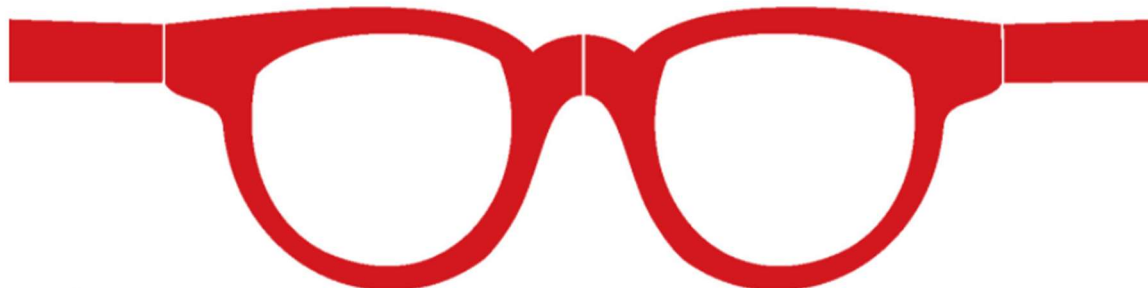
Gennem aktionslæring og med afsæt i kvalitetskriterierne i KVALid, undersøger, udforsker og evaluerer vi løbende vores pædagogiske praksis.

Med KVALid arbejdes der med rammerne omkring barnet – altså læringsmiljøet. Her kigges både på struktur, proces, børneperspektiv og læreplanen, i tråd med Børnesynet.

Når der arbejdes med KVALid er det i en aktionslæringstilgang. Nedenstående model viser et loop i aktionslæringstilgangen.

B Ø R N E S Y N

BØRNESYN

Det enkelte barn er ligeværdigt, unikt og indeholder masser af ressourcer og udviklingspotentialer. Barnet udvikler sig og lærer gennem relationer til andre – såvel børn som voksne i et forpligtende fællesskab.

Barnet skal forstås ud fra de sammenhænge, det indgår i og ud fra de betingelser det har for at handle. Barnets adfærd kan derfor ikke ses løsrevet fra de voksnes praksis og slet ikke løsrevet fra de rammer og regler de voksne sætter op for børnenes liv med hinanden.

- For at forstå barnet, skal vi voksne undersøge barnets baggrund og hverdag
- Barnet er aldrig et problem, men det kan være en del af en problematik – og så har vi som voksne ansvaret.
- Barnets trivsel og udvikling påvirkes af hvilken tilgang og sprog, vi voksne anvender i kontakten med barnet

SOM FAGPROFESSIONEL I BRØNDERSLEV KOMMUNE BETYDER DET:

- At du er bevidst om, at den måde du forstår barnet på og det sprog du bruger, har afgørende betydning for barnets udvikling og muligheder.
- At du tager ansvar for at finde ud af hvad det er der i omgivelserne står i vejen for barnet, hvis barnet ikke lykkes ift. de krav og forventninger vi stiller i dagplejen, daginstitutionen og i skolen.
- At du aldrig beskriver et barn negativt - for så er det umuligt at forandre sig som barn
- At du kan tænke ud fra flere perspektiver, fordi virkeligheden altid kan se anderledes ud og kan ændres. Derfor benytter du flere forskellige tilgange for at barnet skal lykkes.
- At du er bevidst om at et fællesskab ikke udvikles ved at fokusere på individer – men snarere omvendt: Fællesskabet er rammen for individets dannelse og udvikling
- At du er bevidst om, at forældres holdninger og deltagelse i børnenes liv, har betydning for børnenes fællesskaber

På dagtilbudsområdet i Brønderslev Kommune arbejder vi ud fra et fælles Børnesyn. Dette danner grundlag for vores pædagogiske praksis. Børnesynet har en betydning for den

måde, vi møder børnene på. Vi ser børn som kompetente aktører, der har brug for omsorg, udfordringer og positive forventninger. Sproget skaber virkeligheden og vi arbejder derfor bevidst med narrativer. Vores dagtilbud skal danne rammen for det gode børneliv, og vi arbejder ud fra en erkendelse af, at alle børn har brug for at være en del af et fællesskab, hvor de føler sig set, hørt og forstået. Vi ser børnenes initiativer og perspektiver som noget centralt i forhold til at udvikle selvværd og gå-på-mod. Børnene skal opleve glæde ved at lære, hvorfor vi har ansvar for at have fokus på dette igennem hele vores dag. Med KVALid har vi fokus på at opkvalificere læringsmiljøerne omkring børn, da barnets forudsætninger skal forstås ud fra de rammer, som barnet indgår i - og de muligheder de har for at handle.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

I det daglige arbejde har vi hele tiden fokus på at agere ud fra Børnesynets intentioner. To gange årligt afholdes en fælles intro-dag for nye medarbejdere på skole- og dagtilbudsområdet, hvor der introduceres til Børnesynet, den systemiske tilgang, den sammenhængende børnepolitik og arbejdet med udvikling i fællesskaber. Børnesynet er vedhæftet stillingsopslag, når vi søger nye medarbejdere på dagtilbudsområdet. Dette sikrer et indblik i vores tilgang helt fra starten af ansættelsesforholdet.

Dannelse og børneperspektiv

Børn skal opleve at have indflydelse på deres hverdag og inviteres til aktiv deltagelse i egen læring. Dannelsesprocessen sker hele dagen, da der opstår mange daglige situationer, hvor barnet skal agere i samarbejde med andre. Det er i denne proces vi skaber forudsætninger for, at barnet oplever at være medskabende af egen læring. Det er ligeledes i denne proces, at børnene kan lære, at verden er større end dem selv, og at det er en fælles opgave at passe på hinanden og på fællesskabet.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Børnene i dagtilbud skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og for at styrke den demokratiske forståelse. Gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer inviteres barnet til at være aktivt deltagende og have reel indflydelse på dagligdagen og aktiviteterne i institutionen. De voksne støtter børnene i at forholde sig prøvende og nysgerrigt til verden omkring sig, så de oplever at være en del af et demokratisk og mangfoldigt fællesskab.

Leg

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for børnenes sociale og personlige læring, trivsel og udvikling. Derfor udgør legen et særdeles vigtigt element i vores forståelse af den måde, hvorpå børn tilegner sig livserfaringer. Børns nysgerrige og eksperimenterende tilgang til verden og legen skal imødekommes og prioriteres i det daglige arbejde. Vi ser den frie og spontane leg som en vigtig del af barnets hverdag - her har barnet mulighed for at udvikle selvbestemmelse og indflydelse sammen med andre. Legen skal ske på børnenes præmisser, men kan rammesættes af de voksne, så den udvikles og nuanceres i samarbejdet.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Vi voksne går foran, ved siden af og bagved børnene i både voksen- og børneinitieret leg. Vi arbejder ud fra ICDP, som understøtter samspillet og hvor den voksne har ansvaret for

relationen. Vi arbejder med at inddele læringsrummene med plads til mindre grupper, både indendørs og udendørs.

Læring

Børns læring i dagtilbud skal forstås bredt og handler om at understøtte børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling. Det indebærer bl.a. at stimulere børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd, sprog og motorik, hvilket sker gennem fx leg, relationer og udforskning. Børns læring tænkes ind i den daglige praksis på tværs af strukturer. Vi har fokus på at skabe læringsmiljøer, der sikrer deltagelsesmuligheder for alle og at processer er meningsgørende og motiverende for børnene. Trygge relationer i fællesskabet har stor betydning for børnenes læringslyst, da det er i samarbejde med andre, at læring og udvikling kan finde sted. Børns læring finder sted i både børne- og vokseninitierede aktiviteter, leg og rutinesituationer, og et stærkt pædagogisk læringsmiljø har derfor fokus på kvaliteten i alle typer af situationer gennem hele dagen.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Vi har fokus på at tilrettelægge læringsmiljøer med udgangspunkt i muligheden for udforskning og udfoldelse af læringsituationer, der understøtter barnets udvikling. Vi har fokus på at balancere fordelingen af børne- og vokseninitierede aktiviteter i løbet af hele dagen og hver dag, så mulighed gives for at læring kan opstå planlagt og spontant. Vi har fokus på at hjælpe børnene med at komme fra idé til handling, med fælles planlægning og sammen finde løsningsmuligheder. Vi har fokus på børnenes nærmeste udviklingszone, således, at der stilles krav og aktiviteter, som børnene har mulighed for at lykkes med og som børnene samtidig lærer af og udvikles gennem.

Børnefællesskaber

Dagtilbuddet skal skabe rum for, at børn kan etablere venskaber og fællesskaber på tværs af alder, køn og kultur. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så der er en balance mellem initiativer fra det enkelte barn og hensyn til fællesskabet.

Vi arbejder med inkluderende børnefællesskaber, hvor vi møder barnets behov og viser det, at der er plads til alle i vores fællesskab. Et trygt børnefællesskab er fundamentet for børns sociale liv og trivsel og det er her børn udvikler vigtige kompetencer, som engagement og samarbejde med andre børn. Børn lærer her at have indflydelse på eget liv og bidrage til fællesskabet.

Børn indgår hver dag i forskellige meningsfulde fællesskaber, der er motiverende for deres trivsel og læring. Det er både forældre og personale, der er ansvarlige for at skabe et inkluderende miljø i institutionen, som alle kan indgå i.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Vi har fokus på at tilgodese hele børnegruppens behov og interesser og skabe et inkluderende læringsmiljø, hvor der tages udgangspunkt i den aktuelle børnegruppens forskellige behov, aktivitetsniveau og interesser. Vi er opmærksomme på at være lyttende og indgå i dialog med børnene, samt være opmærksomme på børnenes nonverbale sprog og agere herefter. Vi har fokus på at få alle med og skabe fælles opmærksomhed og støtte alle børn i at have muligheden for at være en del af både vokseninitierede aktiviteter og børnenes egne lege.

Pædagogisk læringsmiljø, herunder arbejdet med fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljøer

Tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø skal ske ud fra hensyn til børnenes perspektiver og deres forskellige forudsætninger samt børnefællesskabet og børnegruppens sammensætning. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges gennem hele dagen. Det betyder, at det pædagogiske personale arbejder bevidst med både leg, spontane og planlagte aktiviteter og rutiner, så børnenes trivsel og læring er i fokus i alle situationer.

Udgangspunktet for børns læring er et trygt og inspirerende pædagogisk læringsmiljø. Læringsmiljøer, både ude og inde, skal understøtte de værdier den pædagogiske praksis bygger på, den faglige tilgang til den aktuelle børnegruppe, samt den kvalitet vi gerne vil opnå.

Børnemiljøer skal forstås bredt og dækker over det samlede fysiske, psykiske og æstetiske miljø.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Vi arbejder med læring hele dagen, hver dag, hvilket er afspejlet i kvaliteten i de rutineprægede situationer og i vores indretning af de fysiske læringsmiljøer, både ude og inde. I indretningen af læringsmiljøer inddrager vi børnenes perspektiver og den aktuelle børnegruppes behov og arbejder bevidst med mulighederne for læring. Via blandt andet Børnesynet og KVALid justerer vi løbende læringsmiljøerne *omkring* det enkelte barn og børnegruppen.

Forældresamarbejde

Samarbejdskultur er et fælles ansvar mellem institutionen og hjemmet, som understøtter det pædagogiske arbejde. Dette gør vi ved at inddrage forældrenes viden og personalets faglighed om børns læring, trivsel, udvikling og dannelse og centrere samarbejdet om dette.

Det kan også involvere, at personalet informerer forældrene om det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet, og at det pædagogiske personale vejleder forældrene efter behov og understøtter barnets læring i familien. Samarbejdet skal være baseret på tillid, tilpasses den enkelte families behov og have fokus på at få talt om de gensidige forventninger til hinanden.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Vi har fokus på at anse alle forældre som værdifulde samarbejdspartnere, hvor tillid skabes ved at forældrenes værdier, kultur og synspunkter respekteres, og der tages initiativ til kontakt og dialog med gensidig udveksling af informationer. Vi har fokus på regelmæssigt at afholde møder med forældre og arrangementer, hvor indholdet blandt andet er præget af, hvad forældrene er optagede af. Vi har fokus på at have en systematik for hvordan nye forældre bydes velkommen og sikres den rette information før, under og efter opstart. Vi anvender kommunikationsplatformen Aula, der er med til at styrke samarbejdet mellem forældre og institution og giver forældrene mulighed for at følge med i hverdagen og den pædagogiske praksis i institutionen.

Børn i udsatte positioner

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det understøtter læring, udvikling, trivsel og dannelse hos børn i udsatte positioner. Med børn i udsatte positioner menes der bl.a. børn med svag socioøkonomisk baggrund og med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, men udsathed er et dynamisk fænomen, og alle børn kan, i perioder, opleve at stå uden for børnefællesskabet i løbet af deres tid i dagtilbud. Børn i udsatte positioner har i særlig grad brug for at blive mødt med positive forventninger og opleve, at de er en betydningsfuld del af fællesskabet. De skal udfordres og opleve mestring i voksen- og børneinitierede lege og aktiviteter. Kvaliteten af samspillet mellem barnet og det pædagogiske personale, samt den generelle kvalitet i dagtilbuddet har særlig stor betydning for børn i udsatte positioner.

Alle børn er unikke og har forskellige forudsætninger. Derfor tilrettelægger vi den pædagogiske praksis således, at alle har lige deltagelsesmuligheder i betydningsfulde fællesskaber. Børn i udsatte positioner skal være en betydningsfuld del af børnefællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældrefællesskabet.

I Brønderslev Kommune betyder det at vi...

Vi har fokus på etableringen af stærke læringsmiljøer for alle børn og tilbyder læringsmiljøer, der bedst muligt tilgodeser det enkelte barns behov. Heri indgår en hensigt om at fordele børn i udsatte positioner fx børn med sproglige og/eller sociale vanskeligheder, i de institutioner der kan imødekomme disse vanskeligheder. Derfor har vi oprettet såkaldte *pluspladser* i udvalgte institutioner.

Sammenhænge, herunder inddragelse af lokalsamfundet

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så børnene oplever sammenhæng i overgangene. At understøtte og skabe en tryk sammenhæng på tværs sker i et tæt samarbejde mellem forældre, dagtilbud, skole og SFO/fritidshjem. Det sidste år i dagtilbud bliver det pædagogiske læringsmiljø tilrettelagt med skoleforberedende aktiviteter. Det handler bl.a. om, at børnenes nysgerrighed stimuleres, og at børnene støttes i fx at fordybe sig og være vedholdende. Dagtilbuddets arbejde med børnenes trivsel og deltagelse i børnefællesskaber og evner til at danne relationer er desuden en vigtig del af de skoleforberedende aktiviteter.

De vigtige overgange i børns liv, har stor betydning for deres trivsel og arbejdet med at forberede børn på denne overgang er en stor del af deres institutionsliv. Arbejdet understøtter børns lyst til at lære og giver dem mod på nye oplevelser.

Samarbejdet med lokalsamfundet kan indebære forløb med biblioteker, idrætsforeninger, museer, plejehjem, erhvervsliv mfl. Det er det pædagogiske personale der sikrer, at eventuelle samarbejder, foregår indenfor den pædagogiske ramme, samt at de altid har børns trivsel, læring, dannelse og udvikling for øje.

I Brønderslev Kommune betyder det at...

Den sidste tid i nuværende dagtilbud skal der arbejdes med at skabe sammenhæng til kommende dagtilbud for at sikre den gode overgang i overensstemmelse med "Formålsbeskrivelsen og handleplan for den gode overgang". Vi laver overgangsbeskrivelser i Hjernen&Hjertet.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i de seks læreplanstemaer, samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer. De seks læreplanstemaer skal ses i sammenhæng og samspil med hinanden og forekommer i praksis ikke som adskilte temaer. Der kan hentes inspiration i KVALid materialet.

Vi arbejder ud fra en bred læringsforståelse, som særligt er kendetegnet ved nærværende voksne, som har opmærksomhed på børnenes behov og initiativer. Vi arbejder med mindre læringsmiljøer, hvor vi skaber muligheder og tilbud til børnene, som støtter deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Integrerede institutioner skal udarbejde to planer – én for vuggestuen og én for børnehaven.

Et vigtigt aspekt i dette arbejde er evaluering, hvorfor dette præsenteres først herunder.

Institutionerne kan finde inspiration til arbejdet her:

[Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold | emu Danmarks læringsportal](#)

Evalueringskultur

I Brønderslev Kommunes dagtilbud forholder vi os løbende til vores pædagogiske praksis. Evaluerende pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø, børnegruppens og det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis og dokumentation heraf, styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegrupes behov.

Hos os betyder det at vi...

I Børnehaven 7- Spring arbejder vi med en evaluerende tilgang til hele den pædagogiske praksis. Vi er stadig nye sammen i børnehaven og samler data og erfaringer, som vi kommer til at evaluere på løbende og systematisk. Vi arbejder med praksisnære punkter på personalemøderne en gang om måneden, hvor vi følger op og evaluerer praksis.

Vi indskriver mange børn og gør os erfaringer, som vi omsætter til bedste praksis. Vi har indskrivningsmøder, hvor vi forventningsafstemmer med forældrene. Vi har 3. måneders møder, hvor vi evaluerer opstarten sammen med forældrene. Vi har et gennemarbejdet materiale i forbindelse med opstarten i 7- Spring, hvor vi har mulighed for systematisk at trække erfaringer ud fra til justeringer i praksis.

Vi tænker evaluering ind i vores praksis ved at inddrage børneperspektiverne i tilrettelæggelse af aktiviteter. Vi spørger børnene, hvad de gerne vil lave, vi tilbyder muligheder og lytter på børnenes perspektiver.

Børn i udsatte positioner inddrages i hverdagen og vi tydeliggør både verbalt og visuelt, hvad vi forventer og hvilke muligheder barnet har. Vi afstemmer praksis herefter.

Vi har en aktiv og deltagende bestyrelse, som vi inddrager og afstemmer justeringer i praksis ud fra et forældreperspektiv.

Vi har arbejdet med læringsmiljøer på legepladsen, hvor vi har gode rutiner for de voksne, som giver mulighed for nærvær og fordybelse. Vi har fast en "inde vagt" dvs, at de voksne, som er ude ikke forlader legepladsen, men kan sende børn ind til den voksne, som er inde.

Vi har zoner, hvor de voksne fordeler sig, så der er tilgængelige voksne. Vi har opdelt legepladsen i mindre læringsmiljøer med bøgehæk.

Vi bruger KVALid som evalueringsmetode. Vi har lavet et loop på spisning og kvaliteten af vores måltider i 7-Spring, som har mundet ud i en måltidspædagogik:

Vi har dagligt 3 måltider, hvor vi vægter forskellige tilgange.

Børnene har madpakker og frugtposer med i børnehave. Dette vægter vi, da maden er målrettet hjemmefra og til det enkelte barn. Vi kan i samarbejde med forældrene se, hvad og hvordan barnet spiser. Vi justerer indhold efter det enkelte barns behov. Det primære formål med vores måltider er at barnet får spist sin mad og har god energi til sin børnehavedag. Sekundært, men også vigtigt er tid, ro og dialog, hvor der er læring til stede i form af sansestimuli, sprog og relationer.

- Formiddagsmaden spises i grupperne med faste voksne, der tales om dagens muligheder.
- Middagsmaden er også i grupper med gode rutiner, som "dagens hjælper" og "gumletid". Gumletid er 5 minutters ro efter madpakkerne er pakket ud. Vi sætter rolig musik på og visualiserer tiden med time-timer. Børnene har ikke faste pladser. Vi justerer læringsmiljøet efter den aktuelle børnegruppe og følger, som udgangspunkt, børnenes initiativ, hvor de selv bestemmer, hvem og hvor de gerne vil sidde i gruppen.
- Eftermiddagsmaden er "cafe frugt", hvor vi om eftermiddagen vægter legestationer, hvor de voksne fordeler sig. Børnene tilbydes frugt løbende og kan følges med dem de aktuelt måtte lege med. Dette for at styrke børnenes egne valg om relationer og mulighed for leg og fordybelse om eftermiddagen.

Vi har desuden lavet et loop på garderoben, hvor vi har erfaret, at der skal være en voksen og få børn for at der er kvalitet til stede i samvær og læring for barnet. Vi støtter og dyrker selvhjulpethed, hvor tid og nærvær er væsentlige faktorer, som prioriteres i 7-Spring.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hos os betyder det at vi...

I Børnehaven 7-Spring arbejder vi med børnenes **Alsidige personlige udvikling** i måden vi er sammen med børnene på. Vores udgangspunkt er, at børn udvikler engagement, når de indgår i relationer med betydningsfulde andre, hvor de oplever sig respekteret, passet på og værdsat af nære tillidsgivende voksne.

Vi har en faglig tilgang, som bl.a. tager udgangspunkt i "ICDP"; en anerkendende tilgang, hvor den voksne er ansvarlig i relationen til barnet og hvor den voksne justerer sig barnet følelsesmæssigt, skaber mening for/ og sammen med barnet og guider/vejleder barnet.

I vores børnehaven er der voksne, som har øjenkontakt med børnene, stopper op i dialogen og tager sig tid til at høre barnets perspektiv. Vores aktiviteter og indretning bærer præg af, at børnene skal have muligheder, som stimulerer barnets eget initiativ. Der er tid til gentagelser og fordybelse, som styrker barnets koncentration og læring. Vi hjælper børnene med at prioritere imellem tilbuddene.

Vi arbejder med bevidstheden om at børn udvikler sig af at prøve forskellige sociale positioner og bliver til livsduelige mennesker af, både, kunne tage initiativer og følge andres initiativer. Derfor veksler vi imellem børneinitierede lege, hvor børnene selv finder på, og lege, hvor vi voksne leger med. Vi er opmærksomme på om børnene er iagttagende eller ønsker deltagelse i leg.

Vi støtter børnene i at sig til og fra i leg. Vi arbejder med at sætte ord på børnenes følelser og tager os tiden til at hjælpe i børnenes konflikter eller når de har forskellige perspektiver. Vi tror på, at det styrker børnenes selvforståelse og skaber forudsætninger for, at børnene bliver medskaber af eget liv og udvikler tolerance over for andres perspektiver. Vi tror på, at det skaber modige børn, som evner at håndtere modgang. Vi har en særlig opmærksomhed og forpligtelse overfor børn i udsatte positioner, hvor børnene ikke altid får afstemt sig læringsmiljøene, her er det vores opgave at justeret, ændre og tilpasse, så alle børn føler sig set, hørt og forstået.

Selvhjulpenshed er en vigtig faktor for at styrke barnets alsidige personlige udvikling. Vi forstørrer barnets initiativer og ønsker om at kunne selv og støtter dem i at lykkes.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hos os betyder det at vi...

Børnenes **Sociale udvikling** er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og værdsætte forskellighed. I 7-Spring skaber vi mulighed for og lyst til deltagelse for børnene i læringsmiljøerne, hvilket afspejler sig i de aktiviteter og muligheder vi stiller til rådighed for børnene. Vi arbejder i små og store grupper, alders og gruppeopdelte og tror på, at børn lærer af børn. De spejler sig i hinanden og lærer empati ved, at vi lader børnene hjælpe hinanden. Vi har basisgrupper, hvor børnene spiser, men derudover arbejder vi i mindre grupper og målretter dagligdagen med plads til leg, da vi ser legens betydning, som et sted, hvor børnene øver sig i at mestre livet. Vi tror på, at læring er størst ved at børnene får lov til at gøre sig egne erfaringer støttet af en voksne. I legen lærer børnene at afstemme sig hinanden og de afkoder legens regler, som basis for social læring. De lærer at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter. Vores læringsmiljøer bærer præg af, at der enten er deltagende voksne eller opmærksomme voksne i nærheden. Vi arbejder med bevidstheden om, at der er læring igennem hele barnets dag og vi har en opmærksomhed på kvaliteten i hverdagens rutine situationer, da mere end halvdelen af barnets dag bærer præg af rutinepræget situationer, som fx toilet og håndvask, garderobe og spisning. Vi giver os tid sammen med børnene for at styrke potentiale for læring.

Vi arbejder med en årsplan i 7-Spring. Vi er fortsat ved at bygge gode års rutiner op med traditioner, som Kirke, Hjallerup marked og bedsteforældredag.

Vi arbejder med en ugeplan, hvor vi fordeler os uden og inde, hjemme og på tur. Hver gruppe har fast tur dag, motorik dag og gruppedag, med krea eller køkken aktivitet. Vi benytter på den måde hinandens grupperum og hele huset. En dag om ugen er der grupper på tværs, med plads til fordybelse. Vi tilbyder børneyoga, kreative aktiviteter i kreaværksted, køkkenaktiviteter og motorikrum med plads til leg. Vi bruger uderummet, som en del af mulighederne på tværs af grupperne.

Vi arbejder pt med at justere os i forhold til børneinitieret og vokseninitieret lege. Vi har et særligt fokus på vores "grupper på tværs" i forhold til at styrke børnenes relationer og venskaber.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hos os betyder det at vi...

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

I 7-Spring ses det i kvaliteten af en samtale, der bærer præg af, at vi er nærværende, har øjenkontakt og fælles opmærksomhed med den vi taler sammen med. Vi voksne er sproglige rollemodeller og er opmærksomme på at barnets sprog udvikles i dialoger, hvor barnet øver sig i at lytte, fortælle, stille spørgsmål til deres omgivelser og lege med sproget. Vi voksne har en særlig forpligtelse i at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn får sproglig stimulering og særligt de børn, som ikke indgår i dialogen af sig selv.

Vi er opmærksomme på at børn lærer af børn og støtter deres sproglige udvikling i leg og relationer.

Vi styrker sprogets udfoldelsesmuligheder i alt hvad vi laver sammen med børnene.

I 7-Spring kan det høres i den daglige dialog med børnene i både dagligdagsgøremål og aktiviteter, hvor vi sætter ord på handling og følelser og hjælper børnene med at omsætte deres ord og handlinger. Vi stiller aktiviteter og materialer til rådighed, som støtter børnenes sproglige udvikling. Vi sætter ord på vores handlinger og intentioner og anviser handlemuligheder fremfor forbud.

Vi arbejder med ressourcepersoner i 7-Spring og har en sprogpædagog, som har en sproggruppe en gang om ugen, hvor der er særligt fokus på målrettet sprogstimulerende aktiviteter.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hos os betyder det at vi...

*Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen- gennem ro og bevægelse- lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. **Krop, sanser og bevægelse** indgår i vores tilgang til børnenes udvikling og læring. I 7-Spring tror vi på, at børnene lærer med deres krop og gennem kropslige erfaringer. Vi støtter derfor både tid til ro og fordybelse, og risikofyldte lege.*

Bevæg dig for livet er et mindset i vores børnehave, hvor vi indtænker fysisk, psykisk og mental sundhed i dagligdagen, hvilket kan være med til at barnets fundament danner større mulighed for et aktivt voksenliv. Vi inddrager børnene i dagligdagsgøremål og tror på, at børnenes kropslige erfaringer her er med til at danne grundlaget for børnenes deltagelsesmuligheder i samfundets forskellige fællesskaber. Vi inddrager sanserne for at styrke børnenes udvikling og selvforståelse gennem kropslige fornemmelser. Bevægelse er en stor del af vores hverdag og generelle tilgang i aktiviteter sammen med børnene. Vi udfordrer dem i målrettede aktiviteter, hvor vi arbejder i grupper, som støtter det enkelte barn og dyrker fællesskabsfølelsen. Børnene lærer at justere sig og samarbejde med andre børn gennem kroppen, hvilket er med til at styrke deres robusthed og kunne håndtere modstand.

Vores indretning anviser muligheder til kropslig udfoldelse. Vi er særligt stolte af vores motorikrum, som inviterer til bevæggelse og kropsfornemmelse, og hvor børnene dagligt har mulighed for at styrke deres motoriske udvikling. De har udfoldelsesmuligheder, hvor de kan "mærke sig selv", træner og øver sig i at få pulsen op og ned. Vi har også en særlig opmærksomhed i børnehaven på at vi også hjælper børnene til ro og fordybelse, som modpol på højaktivitet. Vi begynder og afslutter vores aktiviteter med at samle børnene på en rolig måde efter fx motorik. Vi bruger sang og børneyoga. Vi laver børnemassage sammen med børnene og børnene imellem. Vi er bevidste om at skabe muligheden for en rolig morgenstund og eftermiddag i mindst en af grupperne, hvor de børn, som har brug for en voksen og tilbud af aktiviteter, kan blive afleveret/ hentet.

Vi har arbejdet med indretning og pædagogiske aktiviteter i foråret 2022

I juni 2022 har vi haft fokus på ro og fordybelsesdelen og har fortsat en opmærksomhed på vores indretning og læringsmiljøer i huset.

September 2022 påbegynder personalegruppen en DGI-uddannelse, hvor børnehaven afslutningsvis bliver DGI certificeret i april 2023.

Vi er DGI certificeret i Børnehaven 7-Spring. Vi har gennem uddannelsen fået sat teori på børns motoriske udvikling og sansemotoriske udvikling. Vi støtter børnenes udvikling med en faglig bevidsthed om, at der er forskellige ting, der kan udfordre børn og forskellige tilgange, som kan motivere dem til bevæggelse. Vi har fået kendskab til mange inspirerende lege. Dette ses i 7-Spring, både i daglige aktivitetsvalg, i vores motorikrum, særligt på den planlagte ugentlige motorikdag for hver gruppe. Vi har fredags leg på legepladsen, hvor de voksne tilbyder planlagte lege og deltager sammen med børnene.

Vi kommer til at arbejde med en ressourceperson i 7-Spring, som uddannes til at lave motoriske screeninger, med opmærksomhed på at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn.

Vi kommer til at arbejde videre med et legekatalog til børn og voksne, som skal støtte mulighederne for leg og aktivitet på legepladsen.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskers forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hos os betyder det at vi...

Natur, udeliv og science ses i 7-Spring ved at vi dagligt er ude og lege. Vi er opsøgende i nærmiljøet på vores ture sammen med børnene. Vi arbejder os ind i en bevidst udviklet årsplan med gode traditioner og rutiner, som kommer til at give børnene plads til fantasi og fortolkning. Vi kommer til at arbejde med uderummets muligheder i hele 2022. Vi har allerede nu legeredskaber og muligheder for fysisk udfoldelse. Vi kommer til at etablere et udemiljø, med overdækning, udeværksted og bålplads.

Vi har meldt en ressourceperson på "Friluftvejleder uddannelsen" og kommer til at arbejde med små læringsmiljøer i ude, hvor der bliver rum til fordybelse. Vi arbejder fortsat med at etablere mindre læringsmiljøer i form af bøgehæk og hegn og visuelle anvisninger om hvad man kan om må på legepladsen.

Vi arbejder med **science**, en eksperimenterende tilgang i måden vi er sammen med børnene på. Vi er nysgerrige sammen med børnene og tager chancer sammen, for at "se hvad der sker". Vi tror på at børn bliver alsidige i deres udvikling ved at turde øve sig.

Vi arbejder lader børnene afprøve forskellige tilgange fx når vi bager, laver modellervoks og i naturen, hvor vi ser hvad der sker og laver processer over tid. Vi har fx haft et projekt om haletudser, hvor vi har været på ture, vi har tegnet og sunget sange, som understøtter emnet.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hos os betyder det at vi...

Vi har en skabende praksis sammen med børnene, hvor **Kultur, æstetik og fællesskab** indtænkes i kreative aktiviteter og forskellige materialevalg. Vi arbejder med at udvikle på vores kreative værksted, børneinddragelse og muligheder for egne kreative udtryk.

Vi ønsker at styrke og dyrke børnenes førsproglige og kropslige fornemmelser med en tilgang, hvor barnet får mulighed for at møde nye sider af sig selv. *Venskaber og konflikt bliver mødt med nysgerrighed og respekt.* Vi arbejder med en differentieret pædagogisk indsats, så alle børn har deltagelsesmuligheder og indgår i demokratiske fællesskaber, hvor de er en aktiv del af beslutningsprocesserne i børnehaven.

Vi er ved at opbygge vores kultur i 7-Spring, men har allerede nu gode rutiner:

Vi åbner kl 6.30 og lukker alle dage kl 17

Vi serverer morgenmad til kl 7. Børnehaven har havre/rugfrø, cornflakes, hoops og havregryn, som vi serverer mælk til. Der er mulighed for at tage egen morgenmad med.

Klokken 7 begynder vi at fordele os i huset. Vi åbner en af grupperne og motorikrummet åbner kl 7.30 til de aktive og morgenfriske. Vi har rolige aktiviteter i små legestationer og hjælper børnene i gang med leg. Der er personale i fællesrummet indtil kl 8.30, som kan tage imod børnene og hjælpe med at vinke.

Kl. 8.15 rydder vi op og gør klar til formiddagsmad. Kl. 8.30 spiser vi i grupperne og taler om, hvad der skal ske i løbet af dagen. Vi understøtter dagen med visuelt materiale.

Om formiddagen arbejder vi ud fra en ugeplan med aktiviteter, hvor vi tilgodeser børnenes forskellige behov og udviklingstrin, og som er målrettet både det enkelte barn og grupperne. Vi arbejder med læreplanstemaerne i hverdagen og som en gennemgående pædagogisk retning i vores arbejde. De 6 læreplanstemaer skal ses i sammenhæng og samspil med hinanden, hvorved vi sikrer vores pædagogiske praksis ses fra et børneperspektiv og ikke forekommer, som adskilte temaer. Vi arbejder ud fra en bred læringsforståelse, som særligt er kendetegnet ved nærværende voksne, som står til rådighed overfor børnenes behov og initiativer. Vi arbejder med mindre læringsmiljøer, hvor vi skaber muligheder og tilbud til børnene, som støtter deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi har brugt vores pædagogiske tilsyn til at arbejde med en udviklingsplan, hvor vi har et særligt fokus på børneperspektivet og har nedjusteret de voksneinitierede aktiviteter, hvor vi medinddrager børnenes ønsker og perspektiv i aktiviteter.

Formiddagsaktiviteterne er fordelt i en ugeplan:

UGEPLAN	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
BLÅ GRUPPE	Mandag på tværs i huset	Motorikrum	Krea/køkken	Tur	Fredagsleg på legepladsen
GRØN GRUPPE	Mandag på tværs i huset	Krea/køkken	Tur	Motorikrum	Fredagsleg på legepladsen
GUL GRUPPE	Mandag på tværs i huset	Tur	Motorikrum	Krea/køkken	Fredagsleg på legepladsen

Kl. 11 spiser vi madpakker. Børn og voksne har faste pladser i basisgrupperne.

Vi følger børnene så vidt muligt og rydder op, når det giver mest mening for børnene, dvs at vi kan prioritere, at lade resten af oprydningen efter madpakkerne stå indtil alle børn er ude og der er puttet sovebørn. Vi har en indevagt, som passer på sovebørnene, rydder op og gør klar til eftermiddagsfrugt. Vi forholder os individuelt til børnenes behov, derfor kan der være få børn inde over middag.

Eftermiddagsfrugt kl 13.30-14.15. Vi vægter både, at børnene får spist deres eftermiddagsmad og at de kommer i gode lege uden for mange skemalagte afbrydelser. Vi laver "cafe-frugt", dvs, at børnene tilbydes frugt i mindre hold og de andre børn leger imens. Vi kan fx åbne én af grupperne, imens Fællesrum og motorik er åben for andre. Børnene sendes til Frugt-cafeen løbede. Vi spiser også ofte frugten ude og leger videre derefter.